

N:o 11.

Af herr **J. Mankell**, om tilläggsbevillning jemte progressiv tillämpning af bevillningen.

I motiveringen till min motion om införande af progressiv arfskatt, på hvilken jag här får återropa mig, tror jag mig hafva påvisat nödvändigheten för innevarande Riksdag att, om densamma gillar den af herr statsrådet och chefen för finansdepartementet i protokollet öfver finansärenden den 14 oktober antydda finansplan, i hvad den angår anskaffandet af nya statsinkomster till ersättning för de afskrifna grundskatterna och indelningsverket, äfvensom vill hafva, om icke visshet, så åtminstone någon slags förhoppning, att densamma i framtiden blir följd, genom särskilda skrivelser till Kongl. Maj:t härom gifva sin mening till känna samt anhålla om utarbetande och framläggande af förslag i de antydda riktningarna.

Och anser jag dessa skrivelser i främsta rummet böra gälla:
förslaget till särskild fastighetsskatt och
förslaget till särskild inkomstskatt.

För min enskilda del kan jag ej annat än lemna erkännande åt herr finansministerns förslag i dessa båda punkter, då de i det närmaste öfverensstämma med mitt vid föregående riksdag framställda förslag angående anlåtande af en tilläggsbevillning till bestridande af de särskilda kostnaderna för afskrifningen. Såsom en väsentlig förbättring måste jag derjemte anse det förslag om de med bevillningsafdrag hugnades befriande från tilläggsbevillningen. Och mot förslaget till den särskilda fastighetsskatten har jag intet att anmärka.

Emellertid synes det mig dock vara något, som saknades i herr finansministerns framställning. Med skäl har han fäst uppmärksamheten vid nödvändigheten af en *revision af bevillningsförordningens bestämmelser*, i syfte att dels åvägbringa en mera likformig tillämpning af

densamma, dels på ett verksammare sätt, än för närvarande eger rum, träffa vissa inkomstarter. Och har han såsom sistnämnda inkomstarter i främsta rummet betecknat afkastningen af skog och af sågverksrörelse, äfvensom inkomsten af kapital, utan att likväl närmare angifva, i hvilken rigtning revisionen med afseende på dessa inkomster borde ske.

Det är med anledning häraf, som jag tager mig friheten erinra, huruledes på senare tider den åsigten allt mera börjat göra sig gällande, att den *progressiva beskattningen* i afseende på de högre inkomstslagen borde tillämpas. Med anledning häraf var det äfven, som bevillningsutskottet vid sistförflutna riksdag tillstyrkte:

att Riksdagen i skrifvelse till Kongl. Maj:t ville anhålla, att, derest i och för ett fullständigt eller bättre ordnad försvar eller för annat statsändamål förhöjning af nu befintliga eller införande af nya skatter skulle erfordras, Kongl. Maj:t täcktes taga i öfvervägande, dels huru vida icke den direkta skatt, som för närvarande utgår såsom bevilling af inkomst, skulle lämpligen kunna höjas och så ordnas, att den bestämdes att utgå med vissa procent högre för den stora och lägre för den mindre inkomsten eller olika för olika slag af inkomst, dels ock huruvida icke för ofvanberörda ändamål arfsskatten skulle kunna i vidsträcktare omfattning än hittills tagas i anspråk.

Detta yrkande bifölls af Andra Kammaren, men afslogs för tillfället af den Första. För min del måste jag anse särdeles lämpligt att, då nu herr finansministern sjelf stält en revision af bevillningsstadgan i utsigt, i sammanhang med skrifvelsen om tilläggsbevillningen äfven ofvan nämnda af bevillningsutskottet tillstyrkta skrifvelse, i hvad den beträffar bevillningen, förnyas. Härvid må det likväl tillåtas mig anmärka, att, såsom herr finansministern sjelf framhållit, äfven andra ändringar af bevillningsstadgans bestämmelser vore nödvändiga, bland hvilka jag ber att få tillägga den, som rör den degressiva beskattningens tillämpande äfven med afseende på familjens storlek, såsom förhållandet är i de flesta länder, der den proportionella beskattningen i någon vidsträcktare mån blifvit använd.

På grund af hvad jag sålunda haft äran anföra får jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen, för händelse det af Kongl. Maj:t framlagda förslaget till afskrifning af grundskatter och indelningsverk skulle af densamma godkännas, måtte i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla:

att Kongl. Maj:t [täcktes så fort sig göra] låter framlägga förslag om den tilläggsbevilling, som under

namn af särskild fastighetsskatt blifvit af herr statsrådet och chefen för finansdepartementet enligt protokollet öfver finansärenden den 14 oktober ifrågasatt;

att Kongl. Maj:t likaledes täcktes framlägga förslag om den tilläggsbevillning, som under namn af särskild inkomstskatt af herr finansministern i samma protokoll blifvit ifrågasatt;

att Kongl. Maj:t i sammanhang dermed, jemte af herr finansministern antydd revision af bevillningsförordningen, i öfverensstämmelse med Andra Kammarens beslut vid sistförflutna riksdag täcktes taga i öfvervägande, huruvida icke den direkta skatt, som för närvarande utgår såsom bevillning af inkomst, skulle lämpligen kunna höjas och så ordnas, att den bestämdes att utgå med vissa procent högre för den större och lägre för den mindre inkomsten eller olika för olika slag af inkomst, äfvensom huruvida icke dervid öfriga behöfliga ändringar i bevillningsförordningen kunde vidtagas.

Om remiss till vederbörligt utskott anhålles.

Stockholm den 24 oktober 1892.

J. Mankell.